

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt van 20 september 2018, ACM/UIT/496431 tot wijziging van de voorwaarden als bedoeld in 31, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 in verband met de ingebruikname van de Cobrakabel

De Autoriteit Consument en Markt,

Gelet op artikel 36 van de Elektriciteitswet 1998;

Besluit:

ARTIKEL I

De Begrippencode elektriciteit wordt gewijzigd als volgt:

A

Aan artikel 1.1 wordt in de alfabetische volgorde ingevoegd:

SAP: All TSOs' proposal for the establishment of a single Allocation Platform (SAP) in accordance with Article 49 and for the cost sharing methodology in accordance with Article 59 of Commission Regulation (EU) 2016/1719 establishing a Guideline on Forward Capacity Allocation, zoals goedgekeurd door de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) bij besluit ACM/DE/2017/205795 van 17 oktober 2017;

ARTIKEL II

De Netcode elektriciteit wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel 5.6.1.2 wordt "verbinding Eemshaven-Noorwegen" vervangen door: verbindingen Eemshaven-Noorwegen en Eemshaven-Denemarken

B

In artikel 5.6.6.1 wordt "Geertruidenberg-België en Maasbracht-België" vervangen door: Geertruidenberg-België, Maasbracht-België en Eemshaven-Denemarken

C

Artikel 5.6.6.2 wordt gewijzigd als volgt:

1. In de aanhef wordt na "worden" ingevoegd: voor de verbindingen Meeden-Duitsland, Hengelo-Duitsland, Maasbracht-Duitsland, Borssele-België, Geertruidenberg-België, en Maasbracht-België

2. In onderdeel c, wordt "document 'All TSOs' proposal for the establishment of a single Allocation Platform (SAP) in accordance with Article 49 and for the cost sharing methodology in accordance with Article 59 of Commission Regulation (EU) 2016/1719 establishing a Guideline on Forward Capacity Allocation'" vervangen door: SAP

D

Na artikel 5.6.6.2a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

5.6.6.2b Bij de toewijzing van de onder artikel 5.6.6.1 genoemde categorieën transporten worden voor de verbinding Eemshaven-Denemarken de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- de jaar- en maandtransporten worden aangeboden in de vorm van financiële transmissierechten – opties, als bedoeld in artikel 33 van de Verordening (EU) 2016/1719 (GL FCA);

- b. de in onderdeel a bedoelde jaar- en maandtransporten worden geveild in overeenstemming met de HAR en het SAP;
- c. voor de in onderdeel a bedoelde jaar- en maandtransporten is een compensatiemaximum van toepassing in overeenstemming met artikel 59, derde lid, van de HAR;
- d. een voorstel voor de beschikbare capaciteit voor jaar- en maandtransporten voor de verbinding Eemshaven-Denemarken wordt jaarlijks door de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet aan de Autoriteit Consument en Markt ter goedkeuring voorgelegd;
- e. de veilig beschikbare fysieke landsgrensoverschrijdende transportcapaciteit van de verbinding komt volledig ten goede aan dag-vooruittransporten, met een looptijd van ten minste één klokuur en maximaal één kalenderdag;
- f. de transportcapaciteit die niet wordt gebruikt voor dag-vooruittransporten, komt ter beschikking van de intra-dagelijkse transporten.

E

Artikel 5.6.7.2 komt te luiden:

- 5.6.7.2 De netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet wijst de beschikbare landsgrensoverschrijdende transportcapaciteit voor de jaar- en maandtransporten op de landsgrensoverschrijdende verbinding Eemshaven-Denemarken aan de marktpartijen toe door middel van expliciete veiling.

F

Artikel 5.6.7.3 komt te luiden als volgt:

- 5.6.7.3. De netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet stelt de beschikbare landsgrensoverschrijdende transportcapaciteit voor dag-vooruittransporten op de landsgrensoverschrijdende verbindingen genoemd in 5.6.7.1, onderdelen a en b, alsmede de landsgrensoverschrijdende verbindingen Eemshaven-Noorwegen en Eemshaven-Denemarken, aan de marktpartijen ter beschikking door middel van impliciete veiling.

G

Artikel 5.6.7.4 vervalt.

H

In artikel 5.6.7.5 wordt "capaciteit" vervangen door "transportcapaciteit"

In artikel 5.6.7.5 wordt "5.6.7.4" vervangen door: 5.6.7.3

I

In artikel 5.6.8.1. wordt "artikel 5.6.6.2, onder d, en" vervangen door: artikel 5.6.6.2, onderdeel d,

In artikel 5.6.8.1. wordt na "artikel 5.6.6.2a" ingevoegd: en artikel 5.6.6.2b, onderdeel e,

J

In artikel 5.6.13.2 wordt na "artikel 5.6.6.2a" ingevoegd: en 5.6.6.2b, onderdeel e,

K

In artikel 5.6.15.2. wordt "NorNed-kabel" vervangen door: verbinding Eemshaven-Noorwegen en voor de inkoop van alle aan transport gerelateerde netverliezen op de verbinding Eemshaven-Denemarken

L

In artikel 5.6.18.1. wordt "capaciteit" vervangen door: transportcapaciteit.

M

Artikel 5.6.18.2 komt te luiden als volgt:

5.6.18.2 Voor de uitvoering van de impliciete veiling werkt de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet samen met zowel de netbeheerders van de landelijke hoogspanningsnetten als de elektriciteitsbeurzen van alle landen binnen de Prijskoppeling-regio, zodanig dat de beschikbare landsgrensoverschrijdende transportcapaciteit voor dagvoortuittransporten tussen Nederland en Duitsland, Nederland en België, Nederland en Noorwegen en Nederland en Denemarken via de elektriciteitsbeurzen aan de markt ter beschikking worden gesteld.

N

In artikel 5.6.19.4 wordt na "Eemshaven-Noorwegen" ingevoegd: en Eemshaven-Denemarken

O

In artikel 5.6.23.1. wordt "artikel 5.6.7.4" vervangen door: artikel 5.6.7.3

P

Artikel 5.6.23.2 wordt gewijzigd als volgt:

1. "fall back" wordt telkens vervangen door: fallback

2. In onderdeel b, wordt "buitenlandse netbeheerder" vervangen door: buitenlandse netbeheerder(s)
In onderdeel b wordt "landsgrensoverschrijdende verbindingen" vervangen door: landsgrensoverschrijdende verbinding(en)

3. In onderdeel c, wordt na "13:50 uur" ingevoegd: nog

In onderdeel c, wordt "verbinding Noorwegen-Eemshaven" vervangen door: verbindingen Eemshaven-Noorwegen en Eemshaven-Denemarken

In onderdeel c, wordt na "artikel 5.6.19.5 zal" ingevoegd: vervolgens separaat

4. In onderdeel d, wordt na "14:35 uur" ingevoegd: nog

Q

In artikel 5.6.23.3 wordt "fall back" vervangen door: fallback procedure

In artikel 5.6.23.3 wordt na "Eemshaven-Noorwegen" ingevoegd: of een vergelijkbare status in Denemarken voor de capaciteit van de verbinding Eemshaven-Denemarken

R

In artikel 5.6.23.4 wordt "fall back" vervangen door: fallback

S

In artikel 5.6.26.5 wordt na "Noorwegen" ingevoegd: en tussen Nederland en Denemarken

T

In artikel 5.7.1a.6 wordt na "Eemshaven-Noorwegen" ingevoegd: , Eemshaven-Denemarken

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 20 september 2018

Autoriteit Consument en Markt,

namens deze:

F.J.H. Don

bestuurslid

Een belanghebbende die zich met dit besluit niet kan verenigen, kan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt bezwaar maken bij de Autoriteit Consument en Markt. Het postadres is: Autoriteit Consument en Markt, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag.

Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend en moet ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening en een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht bevatten. Verder moet het bezwaarschrift de gronden van het bezwaar bevatten. In het bezwaarschrift kan de indiener op grond van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

TOELICHTING

I. Samenvatting

1. Met dit besluit maakt de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) de ingebruikname van de Cobrakabel voor jaartransporten, maandtransporten, dag-vooruittransporten en intra-dagelijkse transporten mogelijk. De Cobrakabel is een hoogspanningsgelijkstroomverbinding tussen Nederland en Denemarken die vermoedelijk in het derde kwartaal van 2019 in gebruik zal worden genomen. Om de Cobrakabel voor de internationale elektriciteitshandel te kunnen gebruiken worden de Netcode elektriciteit en de Begrippencode elektriciteit aangepast.
2. De gezamenlijke netbeheerders hebben om deze wijziging verzocht.

II. Codewijziging ten behoeve van de ingebruikname van de Cobrakabel

1. Aanleiding

3. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) stelt op grond van artikel 36 van de Elektriciteitswet 1998 regelgeving vast voor de energiemarkt. Dit besluit is tot stand gekomen op basis van een voorstel van Netbeheer Nederland dat de ACM op 14 juni 2018 heeft ontvangen. Met dit voorstel wil Netbeheer Nederland de landsgrensoverschrijdende handel over de Cobrakabel mogelijk maken. De Cobrakabel is een hoogspanningsgelijkstroomverbinding tussen Nederland en Denemarken die vermoedelijk in het derde kwartaal van 2019 in gebruik zal worden genomen. De ACM neemt dit besluit al ruim van tevoren om aan alle betrokken marktpartijen tijdig duidelijkheid te geven.
4. De Cobrakabel zal, net als de andere Nederlandse landsgrensoverschrijdende verbindingen, onder de Europese Verordeningen voor elektriciteit vallen. Hierbij gaat het onder andere om
 - Verordening 2015/1222 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer. Deze Verordening staat bekend onder de naam CACM Verordening en zorgt voor de koppeling van de Europese dagelijkse en intra-dagelijkse elektriciteitsmarkten;
 - Verordening 2016/1719 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing op de langere termijn. Deze verordening staat bekend onder de naam FCA Verordening en heeft als doel om de grensoverschrijdende handel via langetermijncontracten te bevorderen door het bieden van indekkingsmogelijkheden tegen toekomstige prijsverschillen tussen biedzones.
5. Op grond van de CACM Verordening en de FCA Verordening moeten de transmissiesysteembeheerders binnen (delen van) de Europese Unie diverse voorstellen voor methodologieën en voorwaarden ontwikkelen en ter goedkeuring voorleggen aan hun eigen regulerende instanties (in Nederland is dit de ACM). De Netcode elektriciteit (hierna: Nce) bevat thans al verwijzingen naar goedgekeurde methodologieën en voorwaarden.
6. De nieuwe biedzonegrens Nederland-Denemarken moet eerst op grond van de CACM-Verordening in een capaciteitsberekeningsregio worden opgenomen. Een voorstel van de transmissiesysteembeheerders hiervoor is op dit moment in behandeling bij de regulerende instanties.
7. Wanneer deze nieuwe biedzonegrens in een capaciteitsberekeningsregio is opgenomen zijn onder andere de al eerder door de ACM op basis van de FCA Verordening goedgekeurde methodologieën HAR¹ en SAP² ook op de Cobrakabel van toepassing. Om continuïteit voor zowel marktpartijen als voor de transmissiesysteembeheerder TenneT te garanderen zal de veiling van jaar- en maandtransporten voor de Cobrakabel al vanaf ingebruikname in overeenstemming met de HAR en SAP plaatsvinden, ook in het geval dat de biedzonegrens Nederland – Denemarken pas op een later moment in een capaciteitsberekeningsregio wordt opgenomen.
8. Daarnaast bevat de Nce bepalingen die (nog) niet door de Europese Verordeningen voor elektriciteit worden geraakt. Deze worden door de codewijziging ook voor de Cobrakabel geregeld. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de bepalingen die voor de NorNedkabel zijn opgenomen. Deze regelingen zullen deels op termijn vervallen of in lijn worden gebracht met goedgekeurde en geïmplementeerde methodologieën en voorwaarden op basis van de CACM Verordening en de FCA Verordening.

¹ Harmonised allocation rules for long-term transmission rights in accordance with Article 51 of Commission Regulation (EU) 2016/1719 of 26 September 2016 establishing a Guideline on Forward Capacity Allocation, zoals vastgesteld door ACER bij besluit 03/2017 van 2 oktober 2018.

² All TSOs' proposal for the establishment of a single Allocation Platform (SAP) in accordance with Article 49 and for the cost sharing methodology in accordance with Article 59 of Commission Regulation (EU) 2016/1719 establishing a Guideline on Forward Capacity Allocation, zoals goedgekeurd door de ACM bij besluit ACM/DE/2017/205795 van 17 oktober 2017.

2. Gevolgde procedure

9. De ACM stelt op grond van artikel 36 van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: de E-wet) regelgeving vast voor de energiemarkt. Dit besluit is tot stand gekomen op basis van een voorstel van Netbeheer Nederland dat de ACM op 14 juni 2018 heeft ontvangen.
10. Teneinde een zorgvuldige besluitvorming te waarborgen heeft de ACM het voorstel van Netbeheer Nederland op 22 juni 2018 gepubliceerd op haar internetpagina.
11. De ACM is van mening dat het voorstel geen technische voorschriften bevat zoals bedoeld in de Notificatierichtlijn. Om die reden zijn de voorwaarden in dit besluit niet in ontwerp ter notificatie aangeboden.

3. Inhoudelijke toelichting

12. In artikel 5.6.1.2 van de Nce wordt de bepaling voor de berekening van transportcapaciteit voor de NorNedkabel ook van toepassing verklaard op de Cobrakabel.
13. In artikel 5.6.6.1. en artikel 5.6.6.2b van de Nce wordt bepaald welke categorieën transporten op de Cobrakabel worden onderscheiden. Daarbij wordt aangesloten bij de definities van de CACM Verordening en de FCA Verordening. Anders dan bij de NorNedkabel worden op de Cobrakabel ook langetermijntransmissierechten aangeboden. Net als op de verbindingen tussen Nederland en België worden deze langetermijntransmissierechten in de vorm van financiële transmissierechten aangeboden. Na opname van de biedzonegrens Nederland – Denemarken in een capaciteitsberekeningsregio moet TenneT op basis van de FCA Verordening samen met de andere transmissiesysteembeheerders van de capaciteitsberekeningsregio bij de betrokken regulerende instanties een voorstel indienen voor het regionaal ontwerp van langetermijntransmissierechten. Indien het goedgekeurde voorstel in strijd is met de Nce dan zal de Nce moeten worden aangepast.
14. De financiële transmissierechten op de Cobrakabel worden overeenkomstig de geharmoniseerde toewijzingsregels voor de langetermijntransmissierechten (HAR) en de voorwaarden voor oprichting van het centrale toewijzingsplatform (Single Allocation Platform (SAP)) geveld. In het geval van onvoorziene transportbeperkingen zijn de transmissiesysteembeheerders een compensatie verschuldigd. Artikel 5.6.6.2b van de Nce bepaalt dat voor deze compensatie een maximum geldt zoals bepaald in de HAR. Na opname van de Cobrakabel in een capaciteitsberekeningsregio is handhaving van die compensatiemaximum afhankelijk van een goedkeuring van een dergelijk maximum in een regionale annex bij de HAR door de betrokken regulerende instanties.
15. Artikel 5.6.6.2b, onderdeel d, van de Nce bepaalt dat TenneT jaarlijks een voorstel voor de beschikbare capaciteit voor langetermijntransporten aan de ACM ter goedkeuring voorlegt.
16. Artikelen 5.6.7.2, 5.6.7.3 en 5.6.7.5 van de Nce bepalen dat de langetermijn transportcapaciteit expliciet wordt geveld, dat de transportcapaciteit voor dag-vooruit impliciet wordt geveld en dat de intra-dagelijkse transportcapaciteit impliciet door middel van continue handel ter beschikking wordt gesteld.
17. Artikel 5.6.8.1 van de Nce wordt gewijzigd zodat de bepalingen betreffende publicatie van capaciteit voor dag-vooruittransporten ook op de Cobrakabel van toepassing zijn.
18. Artikel 5.6.13.2 van de Nce wordt gewijzigd zodat de bepalingen voor de NorNedkabel betreffende onvoorziene transportbeperking van dag-vooruittransporten ook op de Cobrakabel van toepassing zijn.
19. Artikel 5.6.15.2 van de Nce bepaalt dat *alle* kabelverliezen op de Cobrakabel als kosten van de veiling van transportrechten moeten worden gezien. Bij de NorNedkabel geldt dat alleen voor de transportonafhankelijke kabelverliezen omdat de transportafhankelijke kabelverliezen op de NorNedkabel in het marktkoppelingsalgoritme worden meegenomen. Voor de Cobrakabel daarentegen geldt straks dat TenneT ook de benodigde energie ter compensatie van de transportafhankelijke kabelverliezen apart zal inkopen en niet impliciet op de elektriciteitsbeurs. De reden hiervoor is dat voor de Cobrakabel een alternatieve route via hoogspanningswisselstroomverbindingen bestaat. Het meenemen van de kabelverliezen op de Cobrakabel in de impliciete dag-vooruitallocatie kan tot een grotere belasting en toename van netverliezen op deze hoogspanningswisselstroomverbindingen leiden, waarbij voor deze laatste verbindingen op dit moment nog geen uitontwikkelde methodologie bestaat om netverliezen mee te nemen.
20. Artikelen 5.6.18.2, 5.6.19.4, 5.6.23.1 tot en met 5.6.23.3 en 5.6.26.5 van de Nce worden gewijzigd zodat de regels betreffende impliciete veiling en de bijbehorende fallback procedure en de regels betreffende intra-dagelijkse continue handel ook op de Cobrakabel van toepassing zijn.
21. Artikel 5.7.1a.6 van de Nce wordt gewijzigd zodat de bepalingen omtrent congestievoorspelling ook op de Cobrakabel van toepassing zijn.
22. De Begrippencode elektriciteit wordt gewijzigd door opname van het begrip 'SAP'.

4. Beoordeling

23. De ACM is van oordeel dat de wijzigingen die Netbeheer Nederland voorstelt niet in strijd zijn met

de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 36, eerste en tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998.

24. De ACM heeft grammatica, spelling en interpunctie in het codevoorstel van de gezamenlijke netbeheerders waar nodig gecorrigeerd. Daarnaast zijn de volgende tekstuele wijzigingen aangebracht:
- In de Begrippencode is de verwijzing naar het besluit ACM/DE/2017/205795 gewijzigd;
 - In artikel 5.6.6.2b, onder e, is het zinsdeel “vanwege het gebruik van financiële transportrechten voor de jaar- en maandtransporten” verwijderd omdat het niets toevoegt;
 - In plaats van de toevoeging van artikel 5.6.7.2a heeft de ACM besloten het eerder vervallen artikel 5.6.7.2 in te vullen.

*Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:
F.J.H. Don
bestuurslid*